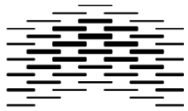

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

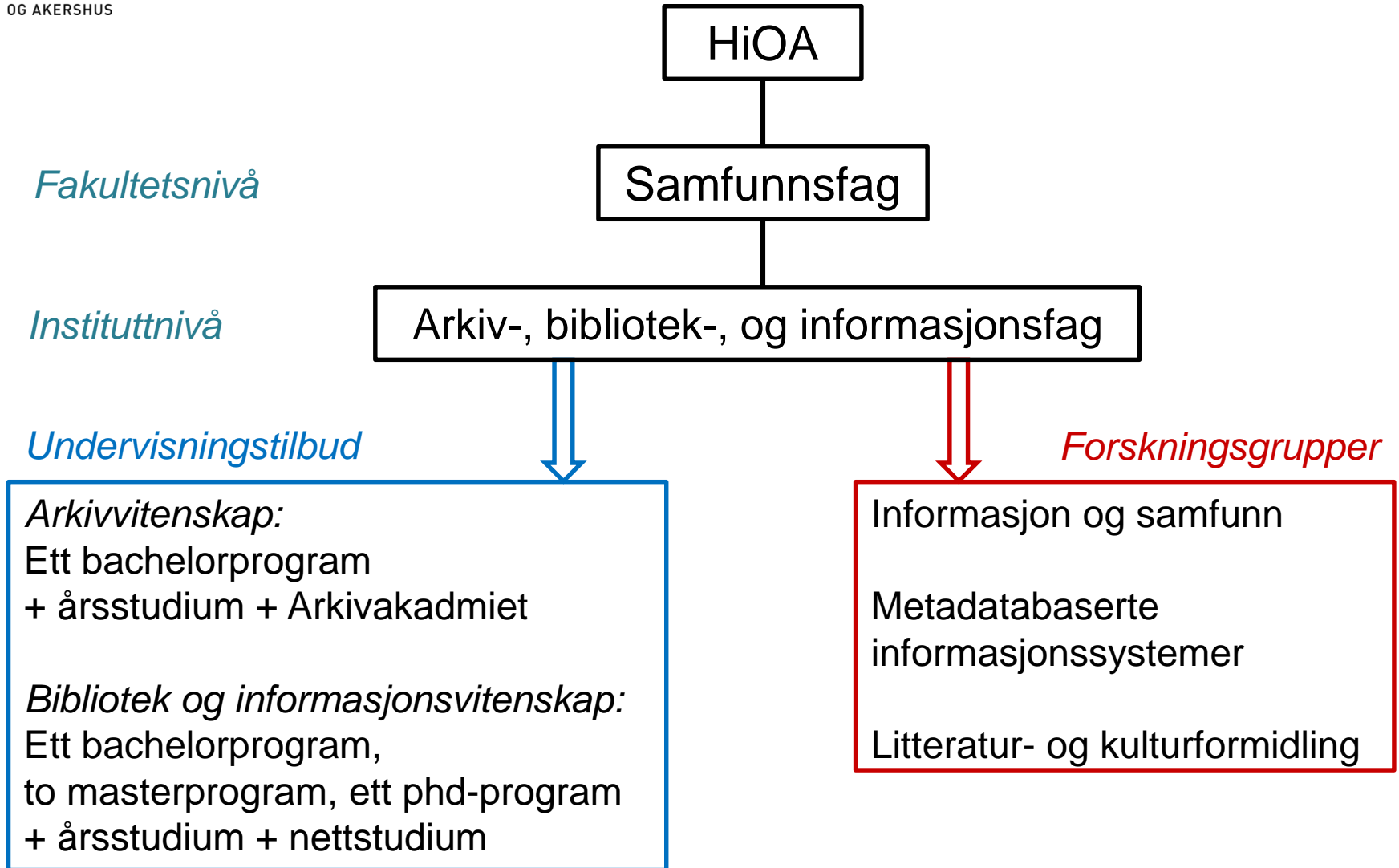
Arkivfaglig forskning ved HiOA

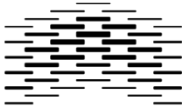
Arkivarforeningens vårseminar 15. mars 2016

Herbjørn Andresen, førsteamanuensis, HiOA
Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag

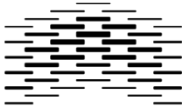
Organisering av undervisning og forskning

Noen få stikkord om undervisningen

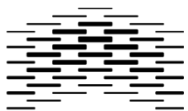
- Bachelor arkivvitenskap
 - 32 studieplasser (+ 12 på årsstud. ca. 40 Arkivakademiet)
 - F.o.m. dette semesteret, v2016: Alle faste emner på plass i bachelorgraden, 150 av 180 studiepoeng
 - Valgfag, 30 studiepoeng, fra andre relevante studier
- Studenter som skal ta mastergrad må følge bibliotekstudiets masterprogram
 - Sjelden vi har studenter som ønsker å ta en master
- I mange andre land består arkivfaglig studium av en mastergrad som legges oppå annen bachelorgrad

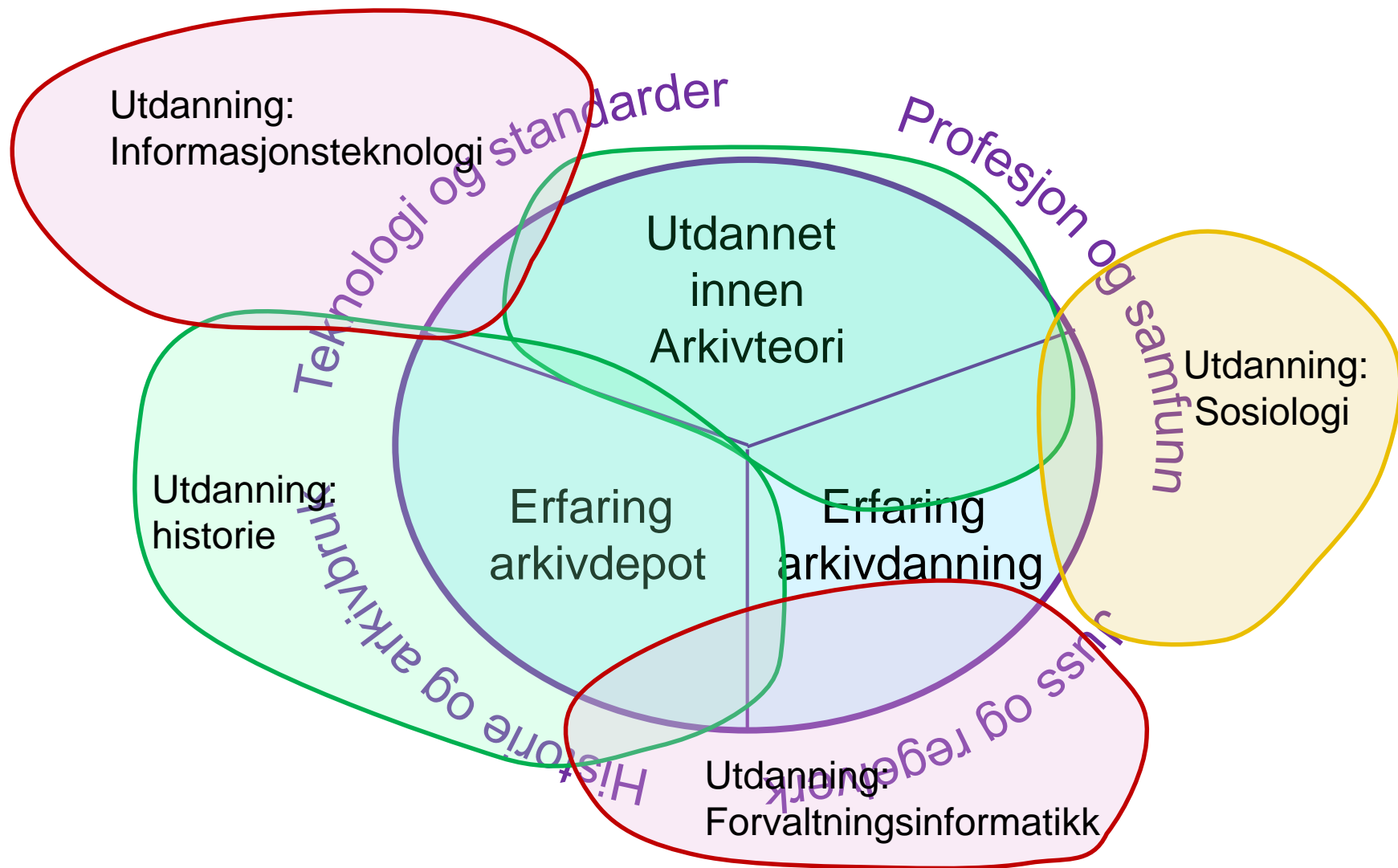
Lærer- og forskermiljøet ved HiOA

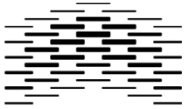
- 3 førsteamanuenser, 35 % forskning
- 2 høgskolelektorer, 25 % forskning
- Til sammen $\approx 1,5$ stilling i forskningstid

- Fordelt på forskergruppene:
 - 2 i gruppen Informasjon og samfunn
 - 2 i gruppen Metadatabaserte informasjonssystemer
 - 1 i gruppen Litteratur- og kulturformidling

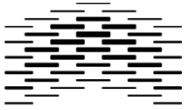
Forskernes bakgrunnskompetanse

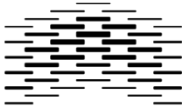
Ulike mulige strategier

1. Øke forskningsressursene gjennom ekstern finansiering
2. Videreutvikle undervisningen, flere mastergrader for å skape eget rekrutteringsgrunnlag
3. Skjerme og utnytte den forskningstiden vi har

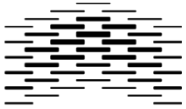
Arbeide for ekstern finansiering?

- + Gjennomføre større prosjekter, bygge allianser
- ÷ Søknadsprosessene er i seg selv tidkrevende
- Trekker i retning av mer tverrfaglig og internasjonal forskning, mindre profesjonsnært (og -byggende)?
- Har fått fremme én søknad til HiOAs midler gjennom en forskergruppe – nådde ikke opp
- Har i to omganger søkt Forskningsrådets program KULMEDIA, felles ABM-innretning
 - Søknad sendt inn i februar, avgjøres i juni

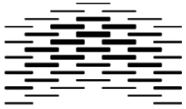
Utdanne egne forskerkandidater?

- + Langsiktig styrking av profesjonsnær forskning
- ÷ Ressurskrevende å utvikle et eget masterprogram
- Krever vilje til å satse på det fra høgskolens side
 - Forutsetter at vi kan sannsynliggjøre studentgrunnlag
 - Masteroppgaver kan også i seg selv være god forskning
- Kan vanskelig ses løsrevet fra andre diskusjoner om faglig identitet, profesjon og akademisering
 - Gjenoppliving av ABM-sporet?
 - Et mer generelt informasjonsforvaltningsfag?

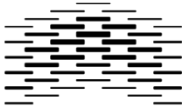
Bruke forskningstiden til bare å forske?

- + Kortere vei til resultater (publisering)
- + Større grad av frihet
- ÷ Mindre omfang av forskningen
- ÷ Mindre langsiktig (rekrutteringsgrunnlag, allianser)
- Å skjerme den forskningstiden vi har krever dessverre at vi bruker mindre tid på søknader
- Minstekrav til publisering for ikke å miste forskningstiden
 - Tvinger frem denne strategien, i hvert fall for en tid fremover

Våre forskningsprosjekter

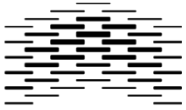
- Et felles «mikroprogram»
- Arkivbeskrivelse som tema
- Autonome prosjekter
 - Forholdsvis forskjellige faglige innfallsvinkler
 - Tar ikke sikte på å skrive sammen
- Designe små undersøkelser/forstudier
 - Lav terskel for å komme i gang
 - Kort vei til publiserbare resultater

Noen av våre forskningsskisser

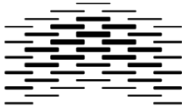
1) forskningsgruppen Informasjon og samfunn

- Hvordan arkivbeskrivelser fanger opp overføringer av oppgaver, forholdet mellom organisatorisk og funksjonell proveniensforståelse
 - Historiske arkiver, magistratembetene som eksempel
- Arkivbeskrivelse som medierende artefakt
 - Egenskaper ved arkivbeskrivelsen som produkt
 - Forskjeller på fremfinning der en arkivar tolker og forstår brukerens spørsmål vs. egen fremfinning ved hjelp av arkivbeskrivelser, eventuell «feedback» til hvordan arkivbeskrivelser utformes for å kunne brukes av alle

2) Forskningsgr. litteratur- og kulturformidling

- Arkivbeskrivelser i lys av de litteraturteoretiske begrepene tekst, paratekst og epitekst
 - Hypotese om at grensen mellom tekst og paratekst er mindre tydelig i arkiv enn i bibliotek
- Er forholdet mellom tekst og paratekst forskjellig i strukturbasert og funksjonsbasert arkivbeskrivelse?
 - Hypotese om at funksjonsbasert beskrivelse i større grad vil være skrevet på arkivarens premisser, og i mindre grad stamme fra de arkivskapende virksomhetene

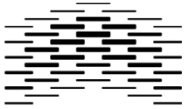

3) Metadatabaserte informasjonssystemer (I)

- RDF-baserte («semantic web») datastrukturer for fremfinning av materiale i digitalt depot
 - Metoder for å henwise på tvers av digitale uttrekk
 - Knytte beskrivelser av enkeltuttrekk til mønsterbeskrivelser, eksempelvis kobling mellom

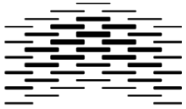
«dette er et uttrekk fra fagsystem barnevern i kommune x, periode $t2-t3$ »

og en typebeskrivelse av saksgang og systemmiljøer for kommunalt barnevern i en omsluttende periode $t1-t4$

3) Metadatabaserte informasjonssystemer (II)

- Strukturerte modeller for å beskrive arkivenheter, aktører og funksjoner
 - Basert på ICA-standardene ISAD(G), ISAAR(CPF) og ISDF
 - Tilsvarende implementeringsstandarder EAD, EAC-CPF og på tegnebrettet-standarder EAC-F
 - Bruke ArchivesPortalEurope til å sammenligne mellom land
 - Hva som kreves av anvendelige og pålitelige autoritetsdata for arkivbeskrivelse (sammenligne med tilsvarende for bibliotekskataloger)
 - Hvordan beskrive funksjoner på en hensiktsmessig måte?

Avrunding

- «Mikroprogrammet» med arkivbeskrivelse som tema er primært autonome prosjekter, men har også noen linjer som binder det sammen
 - Funksjoner som et element i beskrivelsene
 - Henvisninger på tvers av organisatorisk proveniens
- Den kortsiktige strategien; skjerme forskningstiden og sikte på forholdsvis kort vei til publisering
 - I det lange løp må vi imidlertid også jobbe for å få på plass større prosjekter og et bredere kontaktnett, noe annet er neppe bærekraftig i lengden